

WOJEWODA
ZACHODNIOPOMORSKI

Szczecin, 28.06.2023 r.

Znak: ZPS-3.431.11.11.2023.RK

**Pani
Romana Klimek-Jacoszek
Dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem
im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie**

Wystąpienie pokontrolne

Na podstawie art. 186 pkt 3 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej¹ oraz rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli², w dniach 24-28 kwietnia 2023 r. została przeprowadzona kontrola w trybie zwykłym w Placówce Opiekuńczo-Wychowawczej „Wrzosowa przystań” w Szczecinie, przy ul. Józefa Romana 30/1. Czynności kontrolne prowadzone były również w Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie, przy ul. Wszystkich Świętych 66. Kontrolę na podstawie upoważnienia nr 55/2023 z 3 kwietnia 2023 r. przeprowadził zespół inspektorów Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie w składzie: Patrycja Matuszewska – inspektor wojewódzki i Renata Karwowska – główny specjalista, osoba kierująca zespołem. Przedmiotem kontroli były zagadnienia dotyczące działalności placówki w zakresie standardu świadczonych usług, standardu opieki i wychowania oraz kwalifikacje zatrudnionych osób. Kontrolą objęto okres od 1 stycznia 2022 r. do 28 kwietnia 2023 roku.

akta kontroli str. 4

Podstawy dokonanych ustaleń:

- informacje przekazane przez dyrektora i zastępcę dyrektora centrum
- ankiety i rozmowy przeprowadzone wśród 7 wychowanków
- pisemne informacje udzielone przez 4 wychowawców
- oględziny pomieszczeń placówki
- dokumentacja prowadzona w placówce i centrum.

Działalność placówki w zakresie objętym kontrolą oceniam pozytywnie z uchybieniami.³

¹ Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2022 r. poz. 447 ze zm.)

² Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 21 sierpnia 2015 r. w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli (Dz. U. z 2015 r. poz. 1477)

³ Do oceny kontrolowanego podmiotu stosuje się 4-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna z uchybieniami, pozytywna z nieprawidłowościami i negatywna.

Określenia użyte w wystąpieniu:

placówka – Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Wrzosowa przystań” w Szczecinie

centrum – Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie

dyrektor – dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie

zastępca dyrektora – zastępca dyrektora Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie

wychowawca prowadzący – wychowawca kierujący procesem wychowawczym dziecka „kieszonkowe” – kwota do własnego dysponowania przez dziecko

MOPR – Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Szczecinie

Informacje ogólne o kontrolowanej jednostce.

osoba kierująca jednostką w okresie objętym kontrolą		Placówką kieruje Pani Romana Klimek-Jacoszek, dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie. W okresie objętym kontrolą nie było zmian na stanowisku dyrektora.
dokumenty regulujące funkcjonowanie placówki	statut	Uchwała nr XII/431/19 Rady Miasta Szczecin z 26 listopada 2019 r.
	regulamin	Zarządzenie dyrektora centrum z 25 lutego 2020 r.
	zezwoleń wojewody	Decyzja Nr 1/2020 z 25 lutego 2020 r.
typ placówki		socializacyjna, interwencyjna
liczba miejsc określona w regulaminie placówki		10
wychowankowie	liczba dzieci umieszczonych na dzień kontroli	10
	wiek najmłodszego dziecka/najstarszego wychowanka lub osoby pełnoletniej	3/17 lat
	liczba dzieci poniżej 10 roku życia	4
	liczba dzieci mieszkających poza placówką	1
	dzieci systematycznie urlopowane do domu rodzinnego	2
	liczba dzieci, których rodzice mają ograniczoną władzę rodzicielską/zawieszoną/są pozbawieni władzy/sieroty/dzieci przyjęte na wniosek rodzica/osoby pełnoletnie/dzieci wychowanek	8/0/2/0/0/0/0
pracownicy placówki i centrum	dyrektor	1
	zastępca dyrektora	2

wychowawcy	8, w tym 2 długotrwanieobecnych
pedagog	0,5
psycholog	4, w tym 2 długotrwanieobecnych
terapeuta zajęciowy	1
specjalista pracy z rodziną	3
lekarz	0,5
stanowiska koordynujące, administracja i obsługa	54,75

akta kontroli str. 22-36

Oceny działalności dokonano na podstawie szczegółowej analizy realizacji przez placówkę następujących zadań.

1. Kwalifikacje zatrudnionych osób.

W placówce do pracy z dziećmi na dzień kontroli zatrudnionych było 8 wychowawców na podstawie umowy o pracę. Wszyscy posiadali kwalifikacje zgodne z wymogami określonymi w ustawie o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej.

Wsparcie specjalistyczne oraz obsługę administracyjną zapewniało Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie.

Zgodnie z art. 98 ust. 4 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej osoby zatrudnione w placówce: wychowawca, pedagog, psycholog, osoba prowadząca terapię, pracownik socjalny, opiekun dziecięcy mają prawo do korzystania z poradnictwa, które ma na celu zachowanie i wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałanie zjawisku wypalenia zawodowego. Dyrektor centrum oświadczył, że zabezpiecza potrzeby pracowników w zakresie wsparcia psychologicznego poprzez umożliwienie im spotkań z psychologami zatrudnionymi w centrum, organizowanie szkoleń i wyjazdów integracyjnych. Pracownicy jako formę zapewnienia poradnictwa wskazali szkolenia.

Pracownicy w pisemnej informacji wskazali na udział w jednym szkoleniu – *Proces wychowawczy w elementami coachingu*. Dyrekcja wskazała jeszcze jedno szkolenie, w którym wzięły udział 4 osoby (z-ca dyrektora i pracownicy centrum) – *Szkolenie dla kluczowych pracowników systemu wsparcia rodziny*, którego adresatem nie byli wychowawcy.

Dyrektora centrum pouczono o konieczności zwiększenia ilości szkoleń dla pracowników.

akta kontroli str. 37-52

2. Przestrzeganie praw dziecka.

znajomość praw przez dzieci uwzględnianie zdania dziecka	Ankieta i rozmowy przeprowadzone wśród wychowanków wykazały, że dzieci znają swoje prawa. Trzy osoby wskazały prawo do odpoczynku, po dwie osoby prawo do życia i nauki, pojedyncze wskazały prawo do złego nastroju, szczęścia, zdrowia, gorszego dnia, spędzania czasu wolnego. Wychowankowie wskazali też, że w placówce mogą: dzwonić do rodziny, zapraszać do placówki koleżanki i kolegów, odpoczywać, korzystać z telewizora, komputera i internetu, realizować swoje zainteresowania i obchodzić swoje święta. Cztery osoby wskazały, że mogą posiadać swoje rzeczy, do których nikt nie ma dostępu. Wymienili: telefon, pamiętnik, kosmetyki, laptop. Wychowankowie
---	---

	<p>mieli zaspokojone prawo do kontaktów z rodzicami i wyrażania swojego zdania w kwestiach, które ich dotyczą. Na zasięganie opinii podopiecznych wskazali wszyscy pracownicy.</p>
dostępność telefonów do Rzecznika Praw Dziecka i ZUW w Szczecinie	<p>Numery telefonów były dostępne dla wychowanków.</p>
utrzymywanie kontaktów z rodzicami/osobami opiekującymi się dzieckiem bezpośrednio przed umieszczeniem w placówce/rodzeństwem i dalszą rodziną/zapewnienie miejsca do spotkań z rodzicami, rodzeństwem i innymi osobami bliskimi	<p>Zarówno wychowankowie jak i pracownicy wskazali, że rodzice i inne osoby bliskie mogą odwiedzać dzieci w placówce. Jako sposoby utrzymywania związków emocjonalnych dzieci z rodzinami pracownicy wskazali:</p> <ul style="list-style-type: none"> – rozmowy telefoniczne, przez komunikatory internetowe – angażowanie rodziców i innych bliskich osób w ważne dla dziecka wydarzenia – motywowanie rodziców do podejmowania działań na rzecz powrotu dziecka do domu – odwiedziny, spotkania na terenie placówki. <p>Placówka dysponuje warunkami lokalowymi umożliwiającymi organizowanie spotkań z rodzicami i innymi bliskimi osobami. W przypadku wszystkich wychowanków podejmowane były prawidłowe działania w celu utrzymywania kontaktu z rodzicami i innymi bliskimi osobami.</p>
uzgadnianie decyzji dotyczących dziecka z jego rodzicami/opiekunami prawnymi	<p>Jeden pracownik wskazał, że decyzje dotyczące dzieci podejmuje w uzgodnieniu z rodzicami lub opiekunami prawnymi. Pozostałe 3 osoby udzieliły następujących odpowiedzi:</p> <ul style="list-style-type: none"> – czasami, zależy od sytuacji prawnej oraz jego więzi – czasami, zależy do kontaktu dziecka z rodzicem/opiekunem prawnym, więzi, zaangażowania – czasami, zależy od kontaktu rodzica z dzieckiem, często jest całkowity brak kontaktu i chęci go nawiązania. <p>Kontrolujący pouczyli dyrektora centrum, aby decyzje dotyczące dzieci były uzgadnianie z ich rodzicami/opiekunami prawnymi.</p>
rozdzielanie rodzeństw po umieszczeniu w placówce	<p>Po umieszczeniu w placówce nie zostało rozdzielone żadne rodzeństwo.</p>
relacje pomiędzy dziećmi i pracownikami	<p>Dzieci w większości oceniły pozytywnie swoje relacje z pracownikami placówki. Wskazany został jeden wychowawca - Pani (...) - jako osoba nie zawsze właściwie traktująca dzieci. Jedna osoba wskazała w ankiecie, że gdy ma zły humor często zwraca uwagę na dosłownie wszystko i jest niemiła. W rozmowie wychowankowie wskazali, że p. (...) nie traktuje ich z szacunkiem, nie słucha ich potrzeb, twierdzi, że skończyła studia na których miała psychologię i wie najlepiej jak postępować z dziećmi. Dyrektora centrum pouczono o konieczności szczegółowego zbadania sprawy i wyeliminowania przedmiotowego traktowania dzieci.</p>

	<p>Młodsze dzieci wskazały, że Pani (...) stawia je do kąta jak są niegrzeczne.</p> <p>Pracownicy w pisemnych informacjach podali, że ich relacje z wychowankami opierają się na wzajemnym szacunku i zrozumieniu oraz na współpracy.</p>
wyniki obserwacji dzieci i zajęć	<p>Obserwacja prowadzona była 24 kwietnia w godz. 13.15-17.20. Początkowo wychowawca zajmował się 2 dziećmi, 3-letnim i nastoletnim. Drugi wychowawca przyprowadził dzieci z przedszkola i szkoły. Dzieci razem z wychowawcą odgrzewały obiad, jadły przy stole. Przygotowane były naleśniki, które dzieci smarowały dżemem lub kremem czekoladowym. Część dzieci jadła rękoma, nie były podane sztuczce. Na stole nie było również serwetek, chusteczek czy choćby ręcznika papierowego, więc dzieci nie miały w co wytrzeć brudnych od jedzenia rąk. Informacje te przekazano dyrektorowi z prośbą o wyeliminowanie uchybień.</p> <p>Oczekując na powrót starszych dzieci, wychowawcy z młodszymi wychowankami poszli na plac zabaw.</p> <p>Dzieci odnosiły się do siebie z szacunkiem i chętnie pomagały sobie wzajemnie. Prowadzili swobodne rozmowy z wychowawcami, którzy adekwatnie reagowali na potrzeby dzieci i zmieniającą się sytuację w placówce. Relacje pomiędzy dziećmi i osobami pełniącymi dyżur były pozytywne.</p> <p>Zastrzeżeń nie budził wygląd wychowanków zarówno pod względem ubioru jak i higieny.</p>
praca indywidualna wychowawcy kierującego procesem wychowawczym dziecka	<p>Wychowankowie potrafili wskazać swojego wychowawcę „prowadzącego”. Podali, że wychowawcy robią z nimi zakupy i chodzą do lekarzy. Dwoje dzieci wskazało, że wychowawca spędza czas tylko z nim, i 2, że nie. Kontrolujący przekazali dyrekcji, że należy zwrócić większą uwagę na indywidualne spędzanie czasu z dzieckiem.</p> <p>Pracownicy jako formy pracy indywidualnej wskazali m.in.</p> <ul style="list-style-type: none"> – wspólne zakupy – zajęcia kulinarne – spacer – wspólne oglądanie filmów – przewożenie dziecka do i z mow – zajęcia na świeżym powietrzu – zabawy integracyjne – wizyty lekarskie – wizyty w poradni psychologiczno-pedagogicznej. <p>Jako ważne wydarzenia z życia dziecka, w których wychowawca uczestniczył zostały wskazane m.in.</p> <ul style="list-style-type: none"> – pogrzeb matki dziecka – komunie święta – występy w szkole, przedszkolu – udział w rozprawach sądowych – urodziny. <p>Analiza grafików pracy wychowawców w miesiącach grudzień</p>

	2022 r. oraz luty i kwiecień 2023 r. wykazała, że wychowawcy mieli zaplanowane godziny na pracę indywidualną z dzieckiem.
nagrody stosowane w placówce	<p>Wśród nagród stosowanych w placówce wychowankowie wymienili:</p> <ul style="list-style-type: none"> – dłuższa przepustka – 3 osoby – większe kieszonkowe – 4 osoby – dłuższe oglądanie filmów, korzystanie z komputera – po 1 osobie. <p>Wychowawcy wymienili następujące nagrody:</p> <ul style="list-style-type: none"> – podwyższenie kieszonkowego – wzmacnianie pozytywne przez pochwały, nagradzanie osiągnięć – nagrody rzeczowe – nagroda dyrektora.
kary stosowane w placówce	<p>Na pytanie dotyczące kar stosowanych w placówce, wychowankowie wskazali:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ograniczenie komputera – 3 osoby – ograniczenie dostępu do telefonu – 1 osoba – niższe kieszonkowe, wcześniej spać, stanie w kącie – po 1 osobie. <p>Wychowawcy wskazali, że są to:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ograniczenie przywilejów – brak nagrody.
tryb odwoławczy od kary	<p>Na pytanie „Co możesz zrobić jeśli nie zgadzasz się z karą?” dzieci odpowiedziały, że: nie mamy kar, przedyskutować, porozmawiać z wychowawcą.</p> <p>Wychowawcy wskazali, że można odwołać się do dyrekcji. Kontrolujący wskazali dyrektorowi centrum na konieczność przypomnienia pracownikom oraz dzieciom trybu odwoławczego od kary.</p>
uczestniczenie w praktykach religijnych zgodnie z deklarowanym wyznaniem	Zgodnie z informacjami uzyskanymi w trakcie kontroli wychowankowie mogą uczestniczyć w praktykach religijnych zgodnie z deklarowanym wyznaniem.
konieczność zmian w placówce na jakie wskazały dzieci	Dzieci nie wskazały potrzeby jakichkolwiek zmian w placówce.

Na pytanie o występowanie w placówce zachowań przemocowych dzieci odpowiedziały następująco:

	nie	spotkało mnie	widziałem	kto był sprawcą?	
				dorośli	dziecko
kopania, bicia, szarpania, itp.	0	1	3	x	1
wyzywania, wyśmiewania obrażania, itp.	1	1	2	x	1
zastraszania, prześladowania, gnębienia, poniżania	1	1	2	x	1

wymuszania, wyłudzenia pieniędzy lub innych rzeczy, kradzieży	1	1	2	x	1
namawiania do stosowania środków odurzających (alkohol, narkotyki, dopalacze)	4	0	0	x	x

Z przeprowadzonej ankiety i rozmów oraz informacji udzielonych przez pracowników wynika, że w placówce występują rówieśnicze zachowania przemocowe. Jako formy przeciwdziałania wychowawcy wskazali:

- rozmowy wychowawcze, dyscyplinujące
- zajęcia tematyczne
- zawiadomienie sądu i policji
- nauka alternatywnych sposobów radzenia sobie ze złością.

akta kontroli str. 22-36, 53-71, 72-98, 100-103, 104

3. Zasadność pobytu dziecka w placówce oraz działania podejmowane na rzecz powrotu wychowanków do rodziny.

Wszystkie dzieci umieszczone w placówce na dzień kontroli posiadały postanowienia sądu o umieszczeniu w pieczy zastępczej, a czworo również skierowania wydane przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w Szczecinie. Czworo dzieci, które nie miały wydanych skierowań, zostało doprowadzonych do placówki przez pracowników MOPR w ramach działań interwencyjnych, pomimo że posiadały już wcześniej wydane postanowienia sądu o umieszczeniu w pieczy zastępczej. Jedno dziecko posiadało postanowienie o umieszczeniu w rodzinnym domu dziecka. Musiało być pilnie zabezpieczone w listopadzie 2022 r. i do dnia kontroli nie zostało wydane postanowienie o umieszczeniu w placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Centrum na bieżąco informowało MOPR o sytuacji każdego dziecka, w tym o braku zasadności pobytu w placówce szczególnie młodszych dzieci.

W przypadku jednego dziecka zostało zakończone postępowanie sądowe, a w aktach nie było skierowania. Dyrektor złożył wyjaśnienie następującej treści „Wyjaśniam, że wychowanka (...) została przyjęta do placówki w trybie interwencyjnym w dniu 05.10.2022, zgodnie z zapisem § 2 ust. 4 Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, dziecko o którym mowa w art. 103 ust. 2 ustawy, placówka opiekuńczo-wychowawcza typu interwencyjnego przyjmuje bez skierowania. Oznacza to, że nie ma konieczności posiadania skierowania przez dziecko, które pozostaje w placówce, a przyjęte zostało w trybie interwencyjnym”. Z dokumentów dziecka wynikało, że sąd w lutym 2023 r. wydał postanowienie kończące, Placówka Opiekuńczo-Wychowawcza „Wrzosowa przystań” posiada również miejsca socjalizacyjne i brak podejmowania działań w celu regulowania sytuacji dziecka poprzez uzyskanie skierowania jest niezasadny.

Dyrektora centrum pouczono, aby w przypadku, kiedy dziecko ma wydane postanowienie sądu o umieszczeniu w instytucjonalnej pieczy zastępczej, placówka dysponuje wolnymi miejscami i nie ma przeciwwskazań do pobytu dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, informować MOPR w Szczecinie o możliwości pozostawienia dziecka w placówce i uregulowania pobytu poprzez wydanie skierowania.

akta kontroli str. 105-106

Dokonywanie okresowej oceny sytuacji zweryfikowano na podstawie dokumentacji wszystkich wychowanków przebywających w placówce na dzień kontroli.

rotacja dzieci w placówce	Na pierwszy dzień okresu objętego kontrolą w placówce było 8 wychowanków, a na dzień kontroli 10. Przyjęto 15 osób, a 13 opuściło placówkę, w tym: 5 powróciło do domu rodzinnego, a 8 zostało umieszczonych w innej placówce opiekuńczo-wychowawczej.
liczba kontrolowanych posiedzeń zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka	Skontrolowano 20 posiedzeń.
terminowość dokonywania ocen – nie rzadziej niż co 3/6 miesięcy	Kontrolowane oceny zasadności pobytu dziecka w placówce dokonywane były z zachowaniem obowiązujących przepisów.
zasadność pobytu dzieci w placówce	Ocena zasadności dokonywana była przez zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka. Pobyt 3 dzieci umieszczonych w placówce na dzień kontroli uznano za zasadny, 5 zdaniem zespołu powinno zostać umieszczonych w rodzinnej pieczy zastępczej, a 1 powinno wrócić do domu rodzinnego. W przypadku 1 dziecka, ze względu na krótki okres pobytu w placówce, nie dokonywano jeszcze oceny.
niezwłoczne przekazywanie wniosków zespołu do sądu	We wszystkich kontrolowanych przypadkach wnioski zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka były niezwłocznie przekazywane do sądu i ośrodka adopcyjnego.
skład zespołów	Składy zespołu nie zawsze były kompletne, ale placówka i centrum, każdorazowo zapraszały na posiedzenia wszystkie wymagane przepisami osoby i instytucje. W kilku przypadkach, na listach obecności z posiedzeń zespołu brakowało podpisu pedagoga i psychologa, a w pięciu wychowawcy prowadzącego. Zgodnie z wyjaśnieniem dyrektora centrum przyczyną nieobecności psychologa i pedagoga było m.in.: brak psychologa w placówce, w przypadku pedagoga zwolnienie lekarskie, urlop wypoczynkowy, dyżur w innej placówce. Jako przyczynę braku wychowawcy wskazano, że w jednym przypadku był po dyżurze nocnym i przekroczyłby wymiar godzin określony w kodeksie pracy, w pozostałych był obecny, ale zapomniał podpisać się na liście obecności. Dyrektora centrum pouczono, aby organizować pracę w sposób umożliwiający wychowawcy prowadzącemu i pedagogowi udział w posiedzeniach zespołu oraz zapewnić rzetelne prowadzenie list obecności z posiedzeń zespołu.
umieszczanie i pobyt w placówce dzieci poniżej 10 roku życia	W okresie objętym kontrolą zostało umieszczonych 5 dzieci poniżej 10 roku życia, w tym 3-osobowe rodzeństwo, które nadal przebywa w placówce. Dwoje pozostałych dzieci powróciło pod opiekę rodziców. W placówce przebywa jeszcze jedno dziecko poniżej 10 roku życia, które zostało umieszczone wraz ze starszym bratem przed okresem objętym kontrolą. Placówka i centrum podejmują prawidłowe działania, aby pobyt dzieci w placówce ustał – cyklicznie informują MOPR i sąd o braku

	zasadności pobytu tych dzieci w placówce.
stosowanie art. 100 ust. 4a ustawy – regulowanie sytuacji prawnej wychowanków	W kontrolowanym okresie przepis dotyczył 1 dziecka. Wniosek zostały złożony zgodnie z obowiązującymi przepisami.
zgłaszanie dzieci z uregulowaną sytuacją umożliwiającą przysposobienie do ośrodków adopcyjnych	W kontrolowanym okresie przepis nie dotyczył żadnego dziecka.
działania na rzecz jak najkrótszego pobytu dzieci w placówce/współpraca z innymi instytucjami na rzecz powrotu wychowanków do rodziny	Podjęmowane były działania na rzecz jak najkrótszego pobytu dzieci w placówce – współpracowano z sądem w celu regulowania sytuacji prawnej dzieci, systematycznie dokonywane były okresowe oceny sytuacji dziecka, po dokonaniu oceny zasadności wnioski przekazywano do sądu. Systematycznie informowano MOPR w Szczecinie o braku zasadności dalszego pobytu dzieci w placówce. Utrzymywano kontakt z rodzicami, których wspierano w rozwiązywaniu problemów, urlopowano dzieci do domów rodzinnych. W wyniku podejmowanych działań pięcioro dzieci powróciło do domu rodzinnego.

akta kontroli str. 22-36, 107-271

4. Działania placówki wobec dziewcząt w ciąży i rodziców z dziećmi.

W kontrolowanym okresie, w placówce nie przebywała małaletnia w ciąży ani z dzieckiem.

akta kontroli str. 272-274

5. Warunki lokalowe.

Placówka posiada pomieszczenia określone w § 18 ust. 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Funkcjonuje na parterze wielopiętrowego budynku. Dysponuje niewielkim terenem zielonym. Pomieszczenia są funkcjonalne i dostosowane do potrzeb wychowanków.

akta kontroli str. 275-276

6. Zapewnienie dzieciom wyżywienia, dostosowanego do ich potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia, w tym dostępu do produktów żywnościowych i napojów przez całą dobę, zapewnienie dostępu do nauki, zajęć wyrównawczych, kompensacyjnych, a także terapeutycznych i rewalidacyjnych oraz zaopatrzenie w wyroby medyczne, zapewnienie dostępu do opieki zdrowotnej i zaopatrzenie w produkty lecznicze. Wyposażenie dzieci w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku, zabawki odpowiednie do wieku rozwojowego, środki higieny osobistej.

wyżywienie, w tym konieczność stosowania specjalnych diet, wyposażenie aneksów kuchennych	Pod względem jakościowym i ilościowym wyżywienie zostało ocenione przez wychowanków pozytywnie. Zarówno wychowankowie jak i wychowawcy potwierdzili, że żywność i napoje są w placówce dostępne przez całą dobę. Żaden wychowanek nie wymagał zaopatrzenia w środki spożywcze specjalnego przeznaczenia żywieniowego.
---	---

	W aneksie kuchennym znajdowały się różnorodne produkty żywnościowe.
realizacja obowiązku szkolnego, dostęp do zajęć wyrównawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych	Na dzień kontroli 6 wychowanków objętych było obowiązkiem szkolnym. Po dwie osoby były uczniami szkoły podstawowej, średniej i zawodowej. Wychowankom, u których występowały trudności szkolne, zgodnie z informacją udzieloną przez wychowawców, zapewniane były: <ul style="list-style-type: none"> – indywidualna pomoc wychowawcy – badanie w poradni psychologiczno- pedagogicznej i realizacja zaleceń – zajęcia reedukacyjne – wzmacnianie sukcesów szkolnych dziecka – dostosowanie metod i środków pracy do potrzeb i możliwości dziecka – zajęcia ze specjalistami.
zapewnienie podręczników i przyborów szkolnych	Dzieci nie zgłaszały braków w tym zakresie.
umieszczanie dzieci w młodzieżowych ośrodkach socjoterapii i młodzieżowych ośrodkach wychowawczych/przyjazdy do placówki	Na dzień kontroli jedno dziecko przebywało w młodzieżowym ośrodku wychowawczym. Było urlopowane w czasie ferii zimowych i przerw świątecznych.
zapewnienie opieki i pomocy dzieciom niepełnosprawnym	W placówce na dzień kontroli nie przebywały dzieci niepełnosprawne.
zapewnienie dzieciom opieki medycznej, w tym zapewnienie leków i wyrobów medycznych	Wszyscy wychowankowie posiadali ubezpieczenie zdrowotne i byli zapisani do lekarza pierwszego kontaktu. Część dzieci wymagała pomocy specjalistycznej: stomatolog – 9 osób, okulista – 5 osób, laryngolog – 4 osoby, psychiatra, ginekolog – po 3 osoby, chirurg, alergolog, gastroenterolog – po 1 osobie. Jedno dziecko było objęte integracją sensoryczną/wczesnym wspomaganie rozwoju. Recepty realizowane były na bieżąco, a dzieci wyposażane w wyroby medyczne.
hospitalizacje wychowanków w szpitalach/ na oddziałach psychiatrycznych	W okresie podlegającym kontroli jedno dziecko było 5-krotnie hospitalizowane w szpitalu psychiatrycznym. Podstawą umieszczenia były skierowania lekarskie. Na dzień kontroli dziecko przebywało w mow.
wyposażenie dzieci w odzież, obuwie, bieliznę i inne przedmioty osobistego użytku oraz środki higieny osobistej	Na podstawie informacji udzielonej przez pracowników oraz rozmów z wychowankami stwierdzono, że posiadali oni odzież i obuwie w odpowiedniej ilości i adekwatne do pory roku. Zabezpieczeni byli również w odpowiednie środki higieny osobistej.
zapewnienie dzieciom zabawek odpowiednich do wieku rozwojowego	Pomieszczenia zajmowane przez dzieci były wyposażone w sprzęt, gry i zabawki oraz materiały dydaktyczne dostosowane do wieku i zainteresowań wychowanków.

akta kontroli str. 22-36, 53-98, 99

7. Wypłacanie drobnych kwot do własnego dysponowania przez dziecko.

W placówce sposób przyznawania „kieszonkowego” określał regulamin wprowadzony Zarządzeniem Nr 1/2021 Dyrektora Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza z 11 stycznia 2021 roku, zmienionym Zarządzeniem Nr 29/2021 z 12 października 2021 r.

Na podstawie weryfikacji list wypłat za miesiące lipiec i grudzień 2022 r. oraz luty i styczeń 2023 r., rozmów z dziećmi i informacji udzielonej przez pracowników stwierdzono, że dzieci otrzymywały kwotę do własnego dysponowania w wysokości 20-50 zł. W grudniu 2022 r. jedno dziecko (...) nie otrzymało „kieszonkowego” – dyrektor centrum wyjaśnił, że „(...) w przypadku wychowanki (...) w grudniu 2022 roku wystąpiła nieprawidłowość – wychowanka przebywała w MOW i nie otrzymała kieszonkowego. Wychowawca prowadzący indywidualny proces wychowawczy wychowanki, odpowiedzialny za pobieranie i wysyłanie kieszonkowego przekazem do MOW przebywał w okresie 05-12 grudnia 2022 na urlopie i nie uzgodnił z innymi pracownikami zastępstwa w tym zakresie. Jednocześnie informuję, że nieprawidłowość ta została usunięta w trakcie kontroli.”

Brak przekazania wychowance kwoty do własnego dysponowania w grudniu 2022 r. stanowi naruszenie § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia z sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej.⁴

akta kontroli str. 31-33, 53-98

8. Prowadzenie obowiązującej dokumentacji.

8.1. Prowadzenie dokumentacji wychowanków.

Oceny dokonano na podstawie analizy dokumentacji wszystkich małoletnich przebywających w placówce na dzień kontroli.

lp.	inicjały i wiek dziecka	prowadzenie dokumentacji: diagnoza psychofizyczna, plan pomocy dziecku, karta pobytu, arkusze badań i obserwacji psychologicznych i pedagogicznych, karta udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię.
1.	(...)	bez uwag
2.	(...)	bez uwag
3.	(...)	bez uwag
4.	(...)	bez uwag
5.	(...)	W kartach pobytu brakowało wpisów w obszarze współpraca placówki z jednostkami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
6.	(...)	W kartach pobytu brakowało wpisów w obszarze współpraca placówki z jednostkami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
7.	(...)	W kartach pobytu brakowało wpisów w obszarze współpraca placówki z jednostkami i organizacjami działającymi na rzecz dziecka i rodziny.
8.	(...)	bez uwag
9.	(...)	W karcie zajęć specjalistycznych prowadzonych przez pedagoga nie odniesiono się kompleksowo do sytuacji i potrzeb dziecka. W planie pomocy dziecku brakowało działań w związku ze stosowaniem przemocy wobec dziecka przez rodzinę zastępczą.
10.	(...)	W diagnozie psychofizycznej sformułowano bardzo ogólnie wskazania do dalszej pracy. Modyfikacja planu pomocy dziecku

⁴ Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz. U. nr 292, poz. 1720)

		została dokonana poza posiedzeniem zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka (posiedzenie zespołu 10.03.2023 r., a modyfikacja dokonana 8.03.2023 r.)
--	--	--

W placówce dla każdego dziecka prowadzona była dokumentacji określona w obowiązujących przepisach. Uwagi zostały zawarte w powyższej tabeli. Kontrolujący udzielili instruktażu w zakresie prowadzenia dokumentacji.

Odnośnie dokumentacji (...) dyrektor złożył wyjaśnienie następującej treści „Brak wpisu dotyczącego stosowania przemocy przez babcię wychowanki (...) był spowodowany przeoczeniem wychowawcy przygotowującego plan. Jak wyjaśnia pani (...) skupiła się ona na aktualnej sytuacji dziecka i w jej rozumieniu, umieszczenie dziecka w placówce spowodowało, że przemoc ze strony babci ustała”.

Dyrektora centrum pouczono, że dokumentacja powinna odzwierciedlać w pełni sytuację dziecka, a modyfikacje planów pomocy dziecku w każdym przypadku powinny być dokonywane przez zespół ds. okresowej oceny sytuacji dziecka.

akta kontroli str. 107-271

8.2. Prowadzenie innej dokumentacji.

protokoły z posiedzeń zespołu ds. okresowej oceny sytuacji dziecka	Posiedzenia zespołów ds. okresowej oceny sytuacji dziecka były protokołowane.
ewidencja wychowanków	Placówka prowadziła ewidencję wychowanków, która zawierała wszystkie elementy określone w przepisach.

8.3. Przechowywanie dokumentacji.

Dokumentacja była przechowywana w pomieszczeniach biurowych, w zamykanych szafach. Była zabezpieczona przed dostępem osób nieuprawnionych.

9. Przygotowanie placówki do wypełniania zadań określonych w regulaminie.

lp.	zagadnienie	opis
1.	działania podejmowane wobec wychowanka bezpośrednio po przyjęciu do placówki w celu zminimalizowania poczucia straty i traumy związanej z umieszczeniem w placówce	Pracownicy w pisemnych informacjach o realizacji zadań opiekuńczo-wychowawczych wskazali następujące działania: – integracja z pozostałymi wychowankami – rozmowa wpierająca – stworzenie przyjaznej i bezpiecznej atmosfery – udzielenie wsparcia w adaptacji do nowych warunków – zaspokojenie podstawowych potrzeb dziecka – wsparcie psychologa – zapewnienie kontaktu z rodziną.
2.	przygotowanie placówki pod względem lokalowym dla liczby dzieci określonej w regulaminie	Placówka pod względem lokalowym jest przygotowana do realizowania zadań określonych w regulaminie.
3.	zatrudnienie wychowawców adekwatne do liczby	W wyniku prowadzonych czynności kontrolnych stwierdzono, że przestrzegany był przepis stanowiący, że jeden wychowawca może kierować procesem wychowawczym nie

	<p>miejsc określonej w regulaminie/ umieszczonych dzieci organizacja pracy umożliwiająca wychowawcy wykonywanie wszystkich zadań wynikających z przepisów, w tym indywidualnej pracy na rzecz dzieci zakresy obowiązków pracowników merytorycznych</p>	<p>więcej niż 5 dzieci. Liczba zatrudnionych wychowawców była adekwatna do liczby miejsc określonej w regulaminie i dzieci umieszczonych w placówce.</p> <p>W jednym przypadku dziecko ze szpitala odebrał pedagog zamiast wychowawcy prowadzącego. W tej kwestii dyrektor złożył następujące wyjaśnienie „Wyjaśniam, że pedagog – p. (...) odebrała (...) ze szpitala w Zdrojach po uzgodnieniach z wychowawcą pełniącym dyżur. Wychowawca pozostał w placówce tak by zapewnić opiekę pozostałym wychowankom, a pedagog udał się do szpitala by odebrać dziecko oraz skonsultować z lekarzem prowadzącym stosowanie możliwych oddziaływań w placówce, aby zapewnić wychowance jak najwyższy komfort emocjonalny po powrocie ze szpitala”. Dyrektora centrum pouczono, aby organizować pracę w sposób zapewniający obecność wychowawcy prowadzącego we wszystkich ważnych sytuacjach dotyczących dziecka.</p> <p>W pozostałym zakresie organizacja pracy umożliwiała wychowawcom wykonywanie wszystkich zadań.</p> <p>Pracownicy posiadali zakresy obowiązków uwzględniające wszystkie zadania określone w obowiązujących przepisach.</p>
4.	<p>zgodność umieszczeń dzieci z liczbą miejsc określoną w regulaminie</p>	<p>Zweryfikowano na podstawie analizy pierwszego dnia każdego parzystego miesiąca w okresie od 1 lutego 2022 r. do 1 kwietnia 2023 r. Stan wychowanków na dzień 1 grudnia 2022 r. i 1 lutego 2023 r. wynosił 11 osób i było to przekroczenie o 1 osobę. Przekroczenie było spowodowane interwencyjnym umieszczeniem w placówce 24 listopada 2022 r. (...) Zgodnie z przedstawionymi dokumentami, dyrektor centrum na bieżąco informował o sytuacji dotyczącej interwencyjnego umieszczania dzieci i przekraczania limitu miejsc określonego w regulaminie Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie oraz dyrektora Wydziału Spraw Społecznych Urzędu Miasta Szczecina.</p>
5.	<p>zapewnienie właściwej opieki w ciągu doby</p>	<p>Zapewnienie wychowankom opieki w ciągu dnia i w godzinach nocnych skontrolowano na podstawie analizy wpisów z 12 dni wybranych losowo z ostatniego półrocza z rejestru opieki dziennej i nocnej (10.11.2022 r. – 20.04.2023 r.). Zapewniona była całodobowa opieka sprawowana przez wychowawców.</p>
6.	<p>zapewnienie specjalistycznej opieki adekwatnej do potrzeb dzieci</p>	<p>Pedagog pracował do stycznia 2023 r. – 2 razy w tygodniu, w godzinach 9.00-13.00 i 13.30-19.30. Terapeuta zajęciowy pracuje raz w tygodniu w godz. 8.00-16.00 lub 9.00-17.00.</p> <p>Zgodnie z § 5 regulaminu organizacyjnego placówka swoje zadania realizuje m.in. poprzez:</p> <p>„zapewnienie doraźnej opieki nad dzieckiem w czasie trwania sytuacji kryzysowej, a w szczególności placówka jest obowiązana przyjąć dziecko w przypadkach wymagających natychmiastowego zapewnienia dziecku opieki (...), zapewnienie dostępu do pomocy psychologiczno-</p>

		<p>pedagogicznej odpowiedniej do zaburzeń i odchyłeń rozwojowych lub specyficznych trudności w uczeniu się, obejmowanie dzieci ze specjalnymi potrzebami odpowiednimi działaniami terapeutycznymi”.</p> <p>Wszystkie dzieci przyjmowane do placówki wymagają wsparcia psychologiczno-pedagogicznego, choćby ze względu na stres związany z umieszczeniem w pieczy, zmianę środowiska, rozłąkę z bliskim, zaniedbania środowiskowe, często występującą przemoc w rodzinie.</p> <p>Na dzień kontroli placówka nie była obsługiwana przez pedagoga ani psychologa. Pojedyncze dzieci korzystały ze wsparcia instytucji zewnętrznych, dwoje czekało na termin wizyty w ZIP w Szczecinie.</p> <p>Wsparcie dzieciom w placówce powinni zapewniać specjaliści zatrudnieni w centrum, ale na dzień kontroli pedagog był zatrudniony w wymiarze 0,5 etatu, a psychologów było 4, w tym 2 długotrwale nieobecnych. Centrum zapewnia obsługę wszystkim placówkom, tj. ok. 170 dzieciom, a dodatkowo jeszcze z pisemnej informacji udzielonej przez dyrektora centrum wynika, że psychologowie w ramach swojej pracy wspierają również wychowawców zatrudnionych w placówkach, co zmniejsza ilość czasu, który mogą przeznaczyć na pracę z dziećmi.</p> <p>Powyższe wskazuje, że placówka nie jest w pełni przygotowana do realizacji zadań określonych w regulaminie.</p>
7.	przygotowanie do samodzielności/pobyt w placówce osób pełnoletnich	<p>W informacjach udzielonych przez pracowników placówki, jako działania przygotowujące dzieci do samodzielności zostały wymienione m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> – przygotowanie planu usamodzielnienia – samodzielne robienie zakupów odzieżowych – wyjścia do miejsc publicznych – aktywne włączanie w przygotowywanie posiłków – wdrażanie do samodzielnego załatwiania spraw w instytucjach publicznych – udział w programie Rejs ku dorosłości. <p>Na dzień kontroli w placówce nie przebywała żadna osoba pełnoletnia.</p>
8.	pokrywanie kosztów przejazdu do uzasadnionych miejsc pobytu, pokrywanie kosztów pobytu w bursie lub internacie	<p>Zgodnie z informacją udzieloną przez pracowników, placówka pokrywa koszty przejazdów dzieci. Wychowankowie mają pokrywane koszty przejazdów komunikacją publiczną, bądź też mają zapewniony transport przez placówkę.</p> <p>Za pobyt w ośrodku został poniesiony koszt w wysokości 2737, 99 zł.</p>
9.	organizowanie dzieciom czasu wolnego zapewnienie dzieciom warunków do rozwijania zainteresowań	<p>Na pytanie <i>co robisz w czasie wolnym</i> podopieczni wskazali m.in.: oglądamy filmy, tik toka – 4 osoby, śpię – 2 osoby, zajmuję się swoimi sprawami, bawię się z dziećmi, maluję, maluje siebie, czytam książki odpoczywam, rozmawiam z wychowawcami - po 1 osobie.</p> <p>Dyrektor jako formy spędzania czasu wolnego przez wychowanków wskazał m.in.: organizowanie przyjęć</p>

		urodzinowych wychowanków, wspólne świętowanie m.in. Dnia babci i Dziadka, Dnia Kobiet, Dnia Dziecka, wspólne celebrowanie ważnych świąt religijnych, tj. Wielkanoc, Boże Narodzenie, zajęcia kulinarne, plastyczne, maratony filmowe, zajęcia na świeżym powietrzu. Organizowane były liczne wycieczki. W czasie wakacji wychowankowie m.in. korzystają z kąpielisk, wychodzą do kina, do muzeum, mają organizowane warsztaty fotograficzne, jeżdżą do Międzyzdrojów, do Trzebieży. Wychowankowie mają możliwość rozwijania swoich zainteresowań. Uczestniczą m.in. w treningach piłki nożnej.
10.	opracowane procedury i programy	W placówce opracowano i realizowano Programy profilaktyczne „Psocki – emotki”, „Życie w zgodzie z naturą” i „Las na zawsze”. Opracowane zostały również i wdrożone 22 procedury postępowania w różnych sytuacjach.
11.	wsparcie wolontariuszy	W okresie objętym kontrolą placówka nie korzystała ze wsparcia wolontariuszy.

akta kontroli str. 53-98, 277-289

Podsumowanie ustaleń kontroli.

stwierdzone nieprawidłowości/ uchybień	<ul style="list-style-type: none"> – brak pełnego przygotowania placówki do realizowania zadań określonych w regulaminie organizacyjnym w zakresie wsparcia udzielanego dzieciom – jedno uprawnione dziecko jeden raz nie otrzymało „kieszonkowego” – pracownik niepedagogiczny stosował wobec młodszych dzieci karę naruszającą ich godność
przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	<ul style="list-style-type: none"> – braki kadrowe – zaniedbanie
skutki stwierdzonych nieprawidłowości / uchybień	<ul style="list-style-type: none"> – brak pełnego wsparcia dla dzieci – formalno-prawne – naruszenie godności dziecka
osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości / uchybień	dyrektor, wychowawcy
wpis w książce kontroli	4/2023
uprawnienia jednostki kontrolowanej	zgodnie z art. 197d ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej oraz § 14 ust. 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie przeprowadzania kontroli przez wojewodę oraz wzoru legitymacji uprawniającej do przeprowadzania kontroli jednostka kontrolowana może zgłosić umotywowane zastrzeżenia do wystąpienia pokontrolnego w terminie 7 dni od daty jego otrzymania

wystąpienie otrzymują	1) Dyrektor Centrum Opieki nad Dzieckiem im. Konstantego Maciejewicza w Szczecinie 2) Wojewoda Zachodniopomorski
-----------------------	--

W celu podniesienia jakości pracy placówki

wydaję zalecenia

zwykle:

- 1) zapewnić pełną realizację zadań określonych w regulaminie organizacyjnym placówki
- 2) w każdym przypadku wypłacać kwoty do własnego dysponowania wszystkim dzieciom powyżej 5 roku życia zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej

znaczące:

- 3) wyeliminować kary naruszające godność dziecka.

W przypadku braku zastrzeżeń o sposobie realizacji zaleceń proszę powiadomić mnie w terminie 30 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego.

.....

Zespół inspektorów:

.....

.....

Dyrektor Wydziału Zdrowia i Polityki Społecznej
Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego

.....

Na oryginale właściwe podpisy.